

Прилог 4

ЗАВРШНИ НАРАТИВНИ ИЗВЕШТАЈ

Корисник Удружење Грађана „Светионик“

Назив пројекта „Клуб подршке младима у ризику“

Број уговора 174/2010-1

Вредност уговора _____

Период на који се односи активност 15.05.-15.12.2010.године

1. Сажетак пројекта

Овај део обухвата по једну или две реченице о циљу пројекта, циљној групи или групама, главним пројектним активностима, методологији и очекиваним резултатима

Пројекат је имао за циљ побољшање положаја две групе младих:

- а) оних који излазе из установа и/или напуштају хранитељске породице
 - кроз омогућавање социјалне интеграције у вршњачку групу и
 - подизање капацитета за осамостаљивање;
- б) оних који су у некој врсти социјалног ризика (малолетни делинквенти, из сиромашних породица, из дисфункционалних породица, млади са проблемима у понашању);

Специфични циљеви пројекта били су:

1. повећање знања и вештина за осамостаљивање, развијање самопоуздања и интеграција у вршњачку групу младих који излазе из институција / хранитељских породица;
2. пружање веће подршке личном развоју и моралном сазревању, развијање самопоуздања и конструктивних модела решавања сукоба и интеграција у вршњачку групу младих у ризику;

Корисници услуга Клуба су „млади у ризику“ – млади који су због испољавања разних облика социјалне, породичне и личне дисфункционалности третирано кроз систем социјалне заштите (млади у хранитељским породицама, у сродничким породицама, млади у институцијама, млади којима је изречена судска мера појачаног надзора органа старатељства или родитеља, млади који излазе из система социјалне заштите, млади у отвореној заштити и сл.), као и они млади који још увек нису третирано кроз систем социјалне заштите, али, који према подацима психо-педагошких служби средњих школа, припадају групи младих у ризику (са одређеним облицима дисфункционалног понашања).

Пројектне активности:

- Израда промотивног материјала;
- Информисање и селекција корисника Клуба;
- Формирање Клуба за подршку младима у ризику
- Групни састанци Клуба;
- Изласци на културне и/или спортске приредбе, излети;
- Медијска присутност, покретање групе на Facebook-у, објављивање чланака у Лозничким новостима, постављање вести на сајт Светионика

Очекивани резултати:

Клубским активностима планирано је обухватити најмање 20 а највише 60 младих, који ће узети учешћа у раду Клуба, на директан или индиректан начин (редовни доласци и чластво у Клубу, повремени посете Клубу и узимање учешћа у активностима за које покажу интересовање...).

Повећање знања и вештина за осамостаљивање, самостално одлучивање, развој самопоуздања, сазревање, интеграција у вршњачку групу.

Активност 1 – Израда промотивног материјала

Опис активности

Реализација планиране активности отпочела је у јуну. Разлог померања активности за други месец реализације пројекта јесте у томе што је ово једна од активности младих у Клубу (а не водитеља Клуба). Клуб као место њиховог окупљања, мора да буде аутентично њихов. Тако да сам назив и лого Клуба треба да буде продукт идеја и жеља младих који у његовом раду учествују.

Планирана активност реализована је почетком августа, када су млади осмислили изглед флајера и лого клуба као свој заштитни знак. Лого Клуба је сат на коме млади представљају бројеве као симбол времена које имају испред себе и будућности какву желе да имају а садржи и смајли. На флајеру се налазе све информације о Клубу, његовој организацији и начину рада. Израду флајера и његову графичку припрему извршило је предузеће „Ступар“

Постигнути резултати:

Млади су на састанку Клуба одржаном 20.06.2010. на креативан начин уз подршку водитеља осмислили назив за свој Клуб и то **"Обично четвртом, обично у 18h"**. Идеја за назив Клуба подстакнута је термином којим су се и иначе одржавали састанци Клуба. На овај начин млади су желели да сви који буду имали приступ лифлетима знају и када се састанци Клуба одржавају и на тај начин позову друге младе из локалне заједнице да му приступе.

Материјал за промоцију Клуба израђен је почетком августа. Током трајања пројекта млади су успешно презентовали свој Клуб у Лозници на Јавном догађају који је организовала Канцеларија за младе, затим узели су учешће у уличној акцији коју је у Лозници организовало У.Г. Светионик, као и на Јавном догађају у Шапцу.

Активност 2 - Информисање и селекција корисника Клуба

Опис активности

У првом месецу реализације пројектних активности извршен је одабир корисника а на основу мишљења и предлога стручних радника службе за заштиту деце и младих Центра за социјални рад Лозница.

Критеријум одабира корисника био је поткатегорија из система социјалне заштите, и то млади из хранитељских или сродничких породица, млади из институција, млади са изреченом васпитном мером појачаног надзора органа старатељства, млади из материјално необезбеђених породица. Један од критеријума одабира био је и узраст корисника који се креће у распону од 12-18 година.

Постигнути резултати:

Планирана активност је реализована успешно. Остварена је сарадња са службом за децу и младе Цетра за социјални рад, омогућен је приступ информацијама и корисницима услуга социјалне и породичне заштите. Одржан је први информативни састанак са потенцијалним корисницима услуга Клуба и њиховим родитељима (добијена је сагласност од стране родитеља).

Активност 3 – Формирање Клуба за подршку младима у ризику

Опис активности

Први информативни састанак са потенцијалним корисницима Клуба одржан је 31.05.2010. у простору Дневног боравка за децу и омладину са сметњама у развоју. Млади су добили информације о принципима рада Клуба, његовој важности за младе као и структури активности заступљених у раду Клуба.

Званично је почео са радом 03.06.2010. у истом простору. Први састанак је отворила водитељка. Било је присутно 10 младих, различитих поткатегорија из система социјалне заштите, узраста од 14-19 година.

Постигнути резултати:

Клуб је формиран и радио је са успехом од почетка пројекта, а ради и по његовом окончању због велике мотивације чланова.

Активност 4 и 5 - Групни састанци корисника Клуба / Изласци на културне и/или спортске приредбе, излети

Опис активности

Састанци Клуба су се одржавали једном недељно у послеподневним часовима у трајању од 2 сата. Дневни боравак "Сунце", простор у којем су се одржавали састанци, намењен је деци и омладини са сметњама у развоју. Простор је оптималан за рад, прилагођен је клупским активностима и млади су се у њему осећали угодно. Клуб се преко летњег распуста одржавао четвртком од 18-20 часова. И у овом термину је радио до почетка нове школске године. Почетак школске године условио је измену термина састанка Клуба. Млади су се договорили да то буде петком од 20-22 часова. Касни вечерњи термин одговарао је и младима који похађају школу у послеподневним часовима, а изразили су жељу да присуствују састанцима.

Од почетка рада Клуба одржана су 33 састанка. Број чланова кретао се од 7-30, од којих је 17 редовних. Према узрасту корисника - сви су средњошколског узраста, распона од 15-19 година. Према полу доминирају мушкарци, али група није хомогена јер су долазиле и девојке, у нешто мањем броју.

Од 33 реализована састанака:

- **први састанак Клуба** је био информативан. На састанку млади су се међусобно упознали, упознали су се са принципима рада Клуба, програмским активностима и сврхом постојања.

- **21 састанак Клуба** одржан је у простору Клуба, и они су подразумевали разговоре на нивоу целе групе на тему за коју сами адолесценти покажу интересовање. Значај ових групних разговора је у томе што су адолесценти били у могућности да чују шта њихови вршњаци мисле о одређеној теми или понашању, што веома често има већи ефекат на њих него кад одрасли вреднују њихово понашање. Неки од тема разговора биле су: значај школовања за квалитет живљења, желим да се бавим...зашто млади не желе да раде?, алкохолизам као проблем младих данашњице, однос према супротном полу (емоционалне везе), значај породице за развој детета, насиље у породици, вршњачко насиље, израда радне биографије и писање ЦВ, професионална орјентација... Чланови су показали спремност за сарадњу, поштовање правила Клуба (која су сами поставили), као и оних који се подразумевају када су клупске активности социотерапијског типа у питању.

- **8 састанака Клуба била су спортско-рекреативног карактера.**

Два састанака Клуба реализована су у сарадњи са Установом за спорт и рекреацију „**Лагатор**“ ради спортско-рекреативних активности. Чланови клуба користили су услуге **стоног-тениса** и **базена** (целодневно). Били су веома мотивисани за ове активности које им до сада нису биле доступне како због лошег материјалног стања, тако и због одсуства интересовања и знања о постојећим услугама које пружају установе у ношој локалној заједници.

Чланови Клуба су од 15. јула до 15. августа, узели учешће у такмичарским играма које је организовала Канцеларија за младе и оквиру "**Лета на базену**". Постојао је проблем малог броја девојака како би формирали сопствену мешовиту екипу (што је био услов такмичења), али млади су се такмичили у појединачним категоријама. Утисци су позитивни, упознали су доста вршњака из локалне средине и из других средњих школа које до сада нису имали прилику да упознају.

У септембру су један дан провели у **стрељачком клубу „Соколови“** из Лознице. Тада им је пружена прилика да прођу кратку обуку и савладају неке од основних техника стрељаштва.

Клуб је такође остварио успешну **сарадњу са Paintball клубом „Gerila“** и два пута користио терене за paintball који се налазе у околини Лознице. Чланови Клуба су тада први пут били у прилици да учествују у оваквој врсти активности која се показала као веома атрактивна и забавна. Paintball је тимска и рекреативна игра и са таквим циљем је посета терену и организована, али су чланови Клуба показали мотивисаност да у наредној години учествују и у турнирском paintball-у.

У новембру и децембру организована је посета „**ЛОТЕЛ АРЕНИ**“ и два пута су коришћени терени за **фудбал** и **стони тенис**.

- 3 састанка Клуба била су у циљу јачања активизма младих

Клуб је на Дан младих узео учешће у **уличној акцији „Социјална правда у Србији – 8 стандарда рада“** коју је реализовало удружење грађана „Светионик“. Тада су делили летке, разговарали са пролазницима о проблемима који постоје у свету рада у нашој земљи и о поштовању стандарда рада, као и о предлозима како да се Закон о раду промени на начин који ће основне стандарде рада више поштовати.

Истог дана, у вечерњим сатима, чланови Клуба су се одазвали позиву Канцеларије за младе и присуствовали **отварању Клуба „Chill out“ и журци, а поводом награде МЛАДГРАД 2010.** за највећи допринос унапређењу положаја младих у Србији који је добио Град Лозница и Канцеларија за младе. Чланови Клуба имали су прилику да уживају у музици коју је те вечери изводила група "DJ M & The Band".

Почетком септембра Клуб је присуствовао **Јавном догађају „Млади су закон“** који је у Шапцу реализовало Удружење грађана „Светионик“ у сарадњи са Канцеларијом за младе Лозница. Млади су од 17-21 час провели у Шапцу и имали су прилику да виде активности којима се баве организације у другој средини као и да присуствују атрактивном програму што је за њих било драгоцену искуство.

Постигнути резултати:

Из претходног искуства вођења Клуба за младе према истом моделу, овога пута је постигнут велики успех када је у питању мотивисаност младих да редовно долазе на састанке. Од почетка рада Клуба састанцима је присуствовало 50 младих, а од тог броја 17 младих је редовно посећивало састанке. Чланови Клуба су стекли увид у дешавања у локалној средини, упознали су се са начинима на које функционишу омладинске организације и КЗМ као и могућношћу укључивања у њихов рад. Успех се огледа и у израженој мотивацији младих да се укључују и у акције КЗМ или НВО или присуствују на њима. Неки од младих су почели сами да прате дешавања Канцеларије за младе и преносе информације о наредним акцијама.

Чланови Клуба су квалитетно користили своје слободно време, пробужена су њихова различита интересовања и повећан је степен информисаности и знања о могућностима које им пружа њихов град. Такође су стекли искуства тимског рада, планирања и доношења заједничких одлука, преузимања одговорности за себе и друге чланове, поштовања постојећих правила и постављања нових, што је све допринело њиховом личном сазревању и у одређеној мери, превазилажењу развојних тешкоћа.

Активност 6 - Медијска присутност

Опис активности

Реализација наведене пројектне активности започета је у другом месецу трајања пројекта. Проблем је био у томе што, имајући у виду специфичност групе: карактеристике адолесцентног периода, социјалну анамнезу корисника, дуготрајну маргинализованост..., млади чланови Клуба нису показали спремност да јавно иступе у локалним медијима (а о није ни законито без њиховог пристанка). Свој Клуб и сопствено учешће у његовим активностима приказивали су на интернет сајту Facebook, где су са другим младима размењивали информације о раду Клуба. Вести о дешавањима у оквиру Клуба и реализованим активностима редовно су достављане локалним електронским и штампаним медијима али најчешће нису објављиване. На сајт У.Г. Светионик редовно су постављане информације о дешавањима у Клубу.

23.октобра 2010. вест о раду Клуба објављена је у **Дневном листу „БЛИЦ“** и том приликом је јавности укратко представљен Пројекат **„Клуб подршке младима у ризику“** и клупске активности које се реализују са младима на територији Града Лозница.

05.новембра 2010. вест о раду Клуба и његовим младим учесницима објављена је и у локалним новинама **„Лозничке новости“**.

Постигнути резултати:

Активности Клуба биле су видљиве међу популацијом младих из локалне заједнице и то углавном посредством интернета.

2.2 Које од ваших активности су функционисале нарочито добро и зашто?

Све пројектом планиране активности успешно су реализоване.

Остварена је добра сарадња са Центром за социјални рад, Канцеларијом за младе, Установом за спорт и рекреацију „Лагатор“, Paintball-клубом „Герила“, стрељачким клубом „Соколови“, ЛОТЕЛ АРЕНОМ...

Велики број чланова (17 младих) који су редовно посећивали Клуб и активно учествовали у реализацији клупских активности је мерило успешности пројекта. С обзиром да се ради о износу од 200.000 динара и 6 месеци трајања пројекта, ова услуга месечно кошта око 1.900 динара по кориснику а омогућава квалитетан рад са овом категоријом младих који заиста производи промене на личном плану сваког од њих.

2.3 Које од ваших активности нису функционисале нарочито добро и зашто?

Неочекивани проблем јавио се када је информисаност младих путем Facebook-а о активностима која се реализују у Клубу, у великој мери повећала мотивацију за укључивањем других младих у активности Клуба. Мотиви тих младих везани су углавном за активности спортско-рекреативног карактера, али није било могуће изаћи у сустрет сваком младом који је показао заинтересованост да се укључи, из финансијских разлога. Премда су неки од принципа Клуба флексибилност и отвореност (подразумева да је Клуб отворен за све младе и да млади немају обавезу да редовно долазе у Клуб, него у складу са интересовањима за одређене активности), дошло се у ситуацију да многим младима буду затворена врата услед недостатка финансијских средстава. Решење за насталу ситуацију нађено је у постављању нових правила Клуба (било је предвиђено да могу да се мењају у складу са ситуацијом), а једно од њих је да чланови који редовно долазе у Клуб имају привилегију одлазака на излете спортско-рекреативног, културног или неког другог карактера, што је веома значило редовним члановима а другима поставило услов (који не подразумева одсуство слободе избора).

3. Допринос пројекта

Процена реализоване активности на пројекту као и утицај, ефекти реализације пројекта. Описати како је пројектна активност допринела остваривању главног циља пројекта или специфичних циљева. Описати ако има неочекиваних (позитивни/негативни) резултата.

Ефекти рада Клуба и резултати сваке активности већ су наведени у ставци 2.1. Све наведено допринело је остваривању специфичних и главног циља пројекта. Неочекивани позитивни резултат је био у томе што је, уз помоћ водитељке Клуба, један члану током летњег распуста нашао посао. Младић је показао одговорност и успешно обавио радне задатке који су се од њега тражили, тако да је добио понуду да и следећи распуст може радити код истог послодавца. Јавила се велика заинтересованост и других чланова за обављање различитих послова.

4. Одрживост пројекта

Како видите наставак пројекта, и у складу са тим његову одрживост.

Програм обуке „Оснивање и вођење групе за (само)подршку младих у ризику / Клуб за младе по моделу Григ“ је акредитован од стране Министарства рада и социјалне политике чиме је овај тип услуга добио званичну подршку као значајан и важан.

Промена Закона у области малолетничког преступништва (која је у изгледу), и реформа социјалне заштите предвиђају овај тип услуга (да се по васпитном налогу или мери надзора уведе групни / клупски рад), као обавезујући за Центар за социјални рад и/или локалну самоуправу. Ово резултира тиме да услуга добија могућност институционализације.

Активности Клуба води андрагог, која је (једина у Лозници, па и региону), похађала обуку за то, лиценцирана је водитељка Клуба и тренерка за ову област, а има сада двогодишње искуство у вођењу Клуба за младе по моделу Григ. Ово обезбеђује сегмент одрживости који се односи на професионалне капацитете.

На локалном нивоу одрживост Клубских активности видимо у подршци италијанских донатора локалној самоуправи / Канцеларији за младе те су активности овог типа предвиђене у оквиру будућег Центра за младе за шта је и конкурисано.

Што се тиче даљих планова развоја пројекта, У.Г. "Светионик" у даљем раду има идеје:

- проширења услуга Клуба на саветовање (индивидуално),
- развијање мреже подршке у запошљавању ове категорије младих,
- развој услуга вршњачког саветовања,
- организовање едукације за оснивање и вођење клуба по моделу ГРИГ

Увек је отворена је могућност конкурисања код других донатора.

5. Закључак

Једна, две или неколико реченица које би, поред већ наведених процена успешности и одрживости имале и неку препоруку, сугестију, критички осврт, модел и сл.

Како предвиђате да ће се ваш пројекат развијати у будућности?

Наведено је у претходној ставци. Неопходно је наставити са овим видом активности стога што је интересовање младих велико и обавезујуће. Најгора опција је увести, па потом укинути услугу. Размишљање у правцу покретања развојног саветовалишта у ком би се спроводио индивидуални рад са младима и породицом као и неке врсте групног рада, такође има много основа.

6. Промоција

Како бисте оценили у тоталу промоцију вашег пројекта? Да ли су грађани/циљне групе били заинтересовани за ваше активности?

Локални медији нису показали посебну заинтересованост за објављивање вести о раду Клуба. Информисаност младих и промоција пројекта међу њима је била солидна најпре захваљујући интернету, активностима самих чланова Клуба, Канцеларији за младе и другим пројектима Светионика.

Да ли сте спровели неке посебне студије да процените утицај и значај пројекта?

Осим интерне евалуације нису рађене посебне студије.

Молимо приложите копије материјала које сте правили од подношења међуизвештаја.

7. Финансије

Који су најважнији проблеми када су у питању финансије?

Велики број младих био је заинтересован за укључивање у активности спортско-рекреативног карактера, али Клуб није могао изаћи у сустрет свима који су показали заинтересованост из финансијских разлога. Других проблема није било.

8. Подршка

Како бисте оценили подршку Града?

Финансијска подршка Градске управе за пројекат намењен младима у ризику показатељ је сензибилисаности локалних власти за потребе ове категорије младих, као и њихових породица. Преко Канцеларије за младе и сарадница одељења за друштвене делатности добијена је свака врста подршке и она с може оценити највећом оценом.

Каква подршка вам је требала, али није била доступна?

Свака врста подршке била нам је доступна